

Codi: 111040

Assignatura: Filosofia de la Història I

Tipus: optativa

Crèdits: 6

Cicle: primer

Semestre: primer

Grup: A1

Professorat: Román Gutiérrez Cuartango

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Llengua: castellà

Objectius

Oferir una visió de conjunt dels problemes teòrics i pràctics que apareixen quan el pensament adquireix una dimensió històrica, és a dir, quan està impulsat per la necessitat de comprendre el sentit d'un esdeveniment no simplement accidental, de la temporalitat i del que aquesta comporta. La filosofia de la història s'ocupa, doncs, de la irregular ontologia humana. Com que dona curs a la reflexió, elabora una certa imatge d'allò que és humà en què hi cap tant la llibertat (i també la incertesa) com la necessitat que aquesta llibertat tingui sentit (alguna regularitat). I, d'aquesta manera, prepara les condicions per a l'obrar històric, per a l'existència humana.

Temari

1. La qüestió històrica més enllà de la metafísica.
2. Fins on pot l'home en la història.
3. La raó davant la història: ontologia i experiència.
4. La mediació entre llibertat i necessitat: raó limitada o raó absoluta.
5. L'historicisme: una historització radical.
6. La voluntat d'història desemascarada intempestivament.

Bibliografia bàsica

BERLIN, I. «La inevitabilidad histórica». A: *Cuatro ensayos sobre la libertad*. Madrid: Alianza Editorial, 1984.

COLLINGWOOD, R. G. *Idea de la historia*. Mèxic: FCE, 1982.

GÓMEZ RAMOS, A. *Reivindicación del centauro (actualidad de la filosofía de la historia)*. Madrid: Akal, 2003.

HEGEL, G. W. F. *Introducciones a la filosofía de la historia universal*. Madrid: Istmo, 2005.

KANT, I. «Respuesta a la pregunta ¿qué es ilustración?». A: *Filosofía de la historia*. Madrid: FCE, 1984a, pàg. 25-38.

———. «Idea de una historia universal en sentido cosmopolita». A: *Filosofía de la historia*. Madrid: FCE, 1984b, pàg. 39-65.

MARQUARD, O. *Schwierigkeiten mit der Geschichtsphilosophie*. Frankfurt: Suhrkamp, 1982.

———. «Über die Unvermeidlichkeit der Geisteswissenschaften». A: *Apologie des Zufälligen*. Stuttgart: Reclam, 1986, pàg. 98-116.

NIETZSCHE, F. «Vom Nutzen und Nachteil der Historie für das Leben». A: *Unzeitgemäße Betrachtungen*. Frankfurt: Suhrkamp, 1981, pàg. 95-184.

ROLDÁN, C. *Entre Casandra y Clío (una historia de la filosofía de la historia)*. Madrid: Akal, 1997.

SCHNÄDELBACH, H. *La filosofía de la historia después de Hegel. El problema del historicismo*. Barcelona: Alfa, 1980.

Sistema d'avaluació

Treball o examen.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant